

HZ. PEYGAMBER(SAV) SEVGİSİ; MÜSLÜMANA ÇATAN DİN DÜŞAMLARI VE EZANIN ŞEREFİ

el-Hamdulillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ves-selâtu vesselâmu âlâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirin seyyidinâ muhammedin ve âlihi ve sahibihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emma ba'dü

Fe'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullâh ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl;

إِنَّ أَنْسَاءَ مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَدْخُلُونَ النَّارَ
بِذُنُوبِهِمْ، فَيَقُولُ لَهُمْ أَهْلُ اللَّاتِ وَالْعُزَّى: مَا أَغْنَى
عَنْكُمْ قَوْلُكُمْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْتُمْ مَعَنَا فِي النَّارِ؟
فَيَغْضَبُ تَعَالَى فَيُخْرِجُهُمْ، فَيُلْقِيهِمْ فِي نَهْرِ الْحَيَاةِ،

فَيَبْرُؤُونَ مِنْ حُرُوقِهِمْ كَمَا يَبْرَأُ الْقَمَرُ مِنْ كُؤُوفِهِ،
فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ، وَيُسَمَّوْنَ فِيهَا الْجَهَنَّمِيِّينَ

Inne ünâsen min ehli lâ ilâhe illallâhu yedhulûne'n-nâra bi-zunûbihim fe-yekûlu lehüm ehlü'l-lâti ve'l-'uzzâ mâ aġnâ anküm kavlüküm lâ ilâhe illallahu ve entüm me'anâ fi'n-nâri fe-yeġdabu teâlâ fe-yuhricühüm fe-yülkîhim fî-nehri'l-hayâti fe-yebraûne min-hurukihim ke-mâ yebraü'l-kameru min-kusûfihî ve yedhulûne'l-cennete ve yüsemmûne fî-he'l-cehennemiyâyîn.¹

Sadaka Resûlullah fî-mâ kâl ev ke-mâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi cümleminizin üzerine olsun. Rab-bimiz dünya ve âhiretin hayırlarına cümleminizi, cümlemizi nâil eylesin.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir

¹ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 118, r. 1.

miktar Şu mübarek Cuma akşamında, Şu mübarek mescitte Allah'ın lütfuyla, izniyle okuyacağız.

Bu hadîs-i Őerflerin okunmasına ve açıklanmasına geçmeden önce buyurun evvela hepimiz Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in ruh-i pkine hediye olsun diye ve cümle linin, ahabnn, etbnn ervahna hediye olsun diye, sir enbiy ve mrseln ve evliyaullahn ve bilhassa mmet-i Muhammed'in mrŐitleri, mürebbileri, verese-i enbiy olan sadt ve meŐyih-i turuk-u aliyyemizin Eb Bekr-i Sıddk ve Aliyyü'l-Mrtez'dan müteselsilen Őeyhimiz stadmz Muhammed Zahid Kocktu hazretlerine kadar gzern eylemiş olan silsilemiz mensuplarnn ve halifelerinin, müritlerinin ruhlarına hediye olsun diye, bu okuduğumuz kitab yazan Gümüşhaneli hocamızın ruhuna ve hadisleri bu na gelinceye kadar nakletmiŐ olan, rivayet etmiş olan ravilerin, alimlerin, hadisçilerin ruhlarına hediye olsun diye, Şu beldeleri fethetmiŐ olan fatihlerin, Őehitlerin, gazilerin, mücahitlerin ruhu Őd olsun diye, cümle ashb- hayrt u hasentn ruhlarına ve bilhassa Şu caminin yapılmasına yaŐamasına yardım etmiş olanların ruhlarına

hediye olsun diye ve uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu mübarek Cuma akşamında şu mescide toplanmış bulunan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olmak üzere, biz yaşayan müslümanlarında Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sevdiği amelleri işleyip, sevdiği sıfatlarla muttasıf olup, sevdiği ahlâklarla mutahallık olup huzuruna yüzümüz ak, alnımız açık sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir *Fâtiha* üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım ondan sonra başlayalım, buyurun.

a. Cehenneme Girip Çıkacak Olan Müslümanların Durumu

Dersimizin başında metnini okumuş olduğumuz ilk hadîs-i şerîf cehenneme girip çıkacak olan müslümanlarla ilgilidir. Enes b. Mâlik *radıyallahu anh*'ın, Efendimiz'den rivayet ettiğine göre, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyurmuşlar ki;

İnne ünâsen min ehli lâ ilâhe illallâhu yedhulûne'n-nâra bi-zunûbihim. Ünâs, “insanlar” demektir. İnne ünâsen min ehli lâ ilâhe illallâh. “Lâ ilâhe illallah kelime-i

tevhîdinin ehli olan yani *Lâ ilâhe illallah* diyen Allah'ın varlığına birliğine inanmış bulunan insanlardan bir kısım, bir grup kişiler...” *Yedhulûne'n-nâra*. “Cehenneme girecekler.” *Bi-zunûbihim*. “Günahlarından dolayı...” Günahları mukabelesinde cezalarını çekmek için cehenneme düşecekler, o ateşte yanacaklar.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi cehennemden âzat eylesin, ilk girenlerle cennetine dahil eylesin.

Bu müslümanlıklar cehenneme girince, *Fe-yekûlu le-hüm ehlü'l-lâti ve'l-'uzzâ*. “Lat ve Uzza putlarının ehli olan, onlara tapan müşrikler, bu müslümanlara diyecekler ki...” *Mâ aġnâ anküm kavlüküm lâ ilâhe illallahu ve entüm me'anâ fi'n-nâri*. “İşte siz de bizimle beraber cehennem ateşinde yanıyorsunuz, sizin *lâ ilâhe illallah* demeniz size bir fayda sağlamadı.”

Biz müşrikiz, ehl-i Lat'ız, ehl-i Uzza'yız. Lat putuna tapıyorduk, Uzza'ya tapıyorduk, cehenneme girdik. E siz *lâ ilâhe illallah* dediniz, siz de girdiniz. Bir fayda sağlamadı size *lâ ilâhe illallah* sözü deyince,

Fe-yeğdabu teâlâ. “Allahu Teâlâ hazretleri o müşriklere gazaba gelecek.”

Allahu Teâlâ hazretleri adaletlidir, aziz-i züntikamdır; mücrimlerden intikam alıcıdır. Rahmeti de vardır, ikâbı da vardır, ikâb ceza yani. Allah rahmet sahibidir, elîm ikab sahibidir. Yani âsi gelenler titresinler, korksunlar, mahvolsunlar. Yolunca gidenler de sevinsinler, müjdelensinler ki sevabı, müjdeli mükâfatları vardır ama isyan edenlere de cezası vardır. O adaletinden dolayı onlar yine ceza çekecek.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (٧) وَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (٨)

*Fe-men ya'mel miskâle zerretin hayran yerahû ve men ya'mel miskâle zerretin şerran yerahû.*² “Zerre kadar hayır işleyen bu hayrının mukabilini görecek, zerre kadar şer işleyen bu şerrinin karşılığını görecek.” Yani buna hiç kimse itiraz bile edemez, boynunu büker. İtiraza mahali yok ki; kendisi âsi gelmiş, kimse bir şey diyecek durumda değil.

² 99/Zilzâl, 7-8.

Bu böyle ama cehennem ehli öyle deyince Allahu Teâlâ hazretleri onlara gazap edecek ve sonra *Fe-yuhricühüm*. “Onları cehennemden çıkartacak.” Zaten cezaları miktarında yanacak müslümanlar, ebedî yanmayacak. *Hüm fî-hâ hâlidûn* olan yani cehennemde ebedî kalıcı olanlar kâfirler, müşrikler. Onlar hep ebedî yanacaklar ama bunlar bir müddet yanıp çıkacaklar. *Fe-yuhricühüm*. “Allahu Teâlâ o müşriklere gazap edip bu *lâ ilâhe illallah* diyen mü'minleri cehennemden çıkartacak” *Fe-yülkîhim fî-nehri'l-hayâti*. “Hayat nehrine bunları atacak.” Kömür gibi yanmış olan bu müslümanlar bu hayat nehrine girince, hatta başka hadîs-i şerîflerden biliyoruz ki nasıl taş kömürü sobaya girdiği zaman birbirine yapışır, kitleleşir, kenetlenir, hatta yukarıdan bazen bir şey ile tak tak tak vurup parçalamak icap eder, öyle olacaklar.

Allah etmesin, Allah o şeyleri göstermesin.

O yanmış olanlar o hayat nehrinde, *Fe-yebraûne min-hurukihim*. “Yanıklarından beri olacaklar, kurtulacaklar, yanıkları gidecek.”

Nasıl?

Ke-mâ yebraü'l-kameru min-kusûfihî.

“Kamerin, ay tutulmasından sıyrılıp çıktığı gibi.”

Malum kamer dolunay iken, bedir halinde iken, eğer güneş ile kamerin arasında dünya bulunursa, hiza bakımından denk gelirse, o zaman dünyanın gölgesi ayın mehtabının üstüne düşer. Bakarsınız geceleyin mehtap var idi; bir köşesinden gölge başlar, hoop her tarafı kapkaranlık oluverir, ay tutuldu deriz. Yani küsuf hadisesi oldu. Ama tabii zaman ilerleyince hem dünya dönüyor hem ay hareket halinde hem güneş hareket halinde, o gölge oradan sıyrılınca o kamer de, o bedir halindeki ay da, o küsufundan sıyrılıp tekrar pırıl pırıl olur ya, işte ona benzetiyor Efendimiz. “Dolunayın ay tutulması gölgesinden sıyrılıp çıktığı gibi onlar da yanıklarından sıyrılıp çıkarlar.” Demek ki dolunay gibi yine pırıl pırıl olacaklar. O kapkara yanıklı müslümanlıklar, o hayat nehrine girip yıkandıktan sonra dolunay gibi pırıl pırıl olacaklar.

Ve yedhulûne'l-cennete. “Cennete girecekler.” *Ve yüsemîne fî-hâ.* “Orada bunlara ne isim verilecek?” *el-Cehennemiyîn.* “Bunlar

cehennemliklerdir, cehennemden çıkmalarıdır.” Cehennemde bir müddet yanıp da ondan sonra gelip buraya, cennete girmişlerdir manasında *el-Cehennemiyyîn* denilecek.

Bu hadîs-i şerîf bu kadar da başka hadîs-i şerîflerden biliyoruz ki onlar bu ismi de sevmeyecekler. Kim sever, yani cehennemle ilgili isimlerinin bile olmasına gönülleri razı olmayacak, diyecekler ki;

“Yâ Rabbi! Bu isim hoşumuza gitmedi bizim.”

O isim silinecek, o isim verilmez olacak diye bir başka hadîs-i şerîften³ öğreniyoruz. Bir başka hadîs-i şerîften de yine biliyoruz ki; *tüktebü ‘alâ cibâhihim*. “Alınlarına yazılacak ki...” *Hâulâi utakâü’r-rahmân*.⁴ “İşte bunlar Allah’ın cehennemden âzat ettikleri bahtiyarlardır diye yazılacak alınlarına.”

Allahu Teâlâ hazretleri bizi cennete doğrudan doğruya ilk girenlerle girenlerden eylesin. Cehennemde yakmasın, dünyada rızasına uygun ömür sürmeyi nasip eylesin. Allahu Teâlâ hazretleri bize akıl nimeti vermiştir, bu

3

4

akıl nimetini kullanıp da onun verdiği öteki nimetlere şükretmeyi nasip etsin.

O bizi nimetlerine gark edip dururken bizim de edepsizlik edip günahlara dalıp gitmemiz çok büyük bir tezattır. Allah bize akıl fikir versin, yani yürek dayanılacak bir hal değildir ama nefisler uyanıyor, kalkıyor, kabarıyor, şeytan aldatıyor da insanlar Allah'ın bunca nimeti üzerinde iken, yine o nimetleri ihsan eden Allahu Teâlâ hazretlerine âsi olup duruyorlar. Hem nimetlerini alıyorlar hem âsi oluyorlar. Yani olacak iş değildir.

Allah bizi öyle edepsizlerden etmesin. Nimetine şükretmeyi nasip etsin, şâkirînden, zâkirînden eylesin, abidlerden, zahidlerden eylesin.

إِنَّ أَنْسَاءَ مِنْ أُمَّتِي يَأْتُونَ بَعْدِي، يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ
اشْتَرَى رُؤْيَتِي بِأَهْلِهِ وَمَالِهِ

*Inne ünâsen min-ümmetî ye'tûne ba'dî yeveddü ehadühüm levişterâ rüyetî bi-ehlihî ve mâlihî.*⁵

⁵ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 118, r. 2.

İkinci hadîs-i şerîf Peygamber Efendimiz'in muhabbetine sahip insanlarla ilgili.

Peygamber Efendimiz ileride sonradan gelecek insanlara ait de bilgileri Allah ona bildirdiği için çok şeyler bilip de bize bildirmiştir, hadîs-i şerîflerinde geçmektedir. Kendi zamanının insanlarına da ileride olacak şeylere dair malumat vermiştir Allah'ın izniyle, lütfuyla, bildirmesiyle.

Bu hadîs-i şerîfde de buyuruyor ki;

Inne ünâsen min-ümmetî. “Benim ümmetinden bir grup insan...” *Ye'tûne ba'dî.* “Benden sonra gelmiş olan insanlardan.” Benim dünyadan ayrılmamdan sonra dünyaya gelecek insanlardan, benim ümmetinden öyle kimse-ler vardır ki;

Yeveddü ehadühüm. “Onlardan bir tanesi sever ki, ister ki...” *Levişterâ rüyetî.* “Beni görmeyi satın almak mümkün olsa...”

Neyle satın alacak?

Bi-ehlihî ve mâlihî. “Aile efradının hepsini verip, malının hepsini verip de tek Resûlullah'ı

bir görsem diye hepsinden geçecek kadar sevgisi, muhabbeti çok.” Böyle insanlar gelecek diye bildirmiş.

Hakikaten de Allahu Teâlâ hazretlerinin âşık, sâdık kulları hiç eksik olmaz. Her devirde, her asırda Resûlullah’ın aşkı, muhabbeti ile yanıp duran ve onu görmek için elinde nesi varsa her şeyi feda etmeye hazır bulunan, onun sünnetine sımsıkı sarılıp onun ümmetine hizmet yolunda canla başla çalışan nice insanlar gelip geçmiştir.

Rabbimiz bizi de o edipler, âşıklar, sadıklar zümresine dâhil eylesin.

İşte her zaman söylediğim bir hususu burada yine zamanı geldi söyleyeyim ki; “Ümmetin fesada uğradığı zamanda Peygamber Efendimiz’in sünnetini ihyâ edenlere 100 şehit sevabı var.”⁶

Allahu Teâlâ hazretleri bizi Peygamber Efendimiz’in sünnetine sımsıkı sarılıp o şehit sevaplarını almak nimetine nâil eylesin.

İslâmı iyi anlamak lazım, bizim dinimizin temeli, özü, aslı, esası Resûlullah Efendimiz’e

muhabbettir. Ezanımızda *eşhedüenne muhammeden resûlullah* var, tahiyyatımızda Peygamber Efendimiz'in adını anarız. Tahiyyattan sonra Peygamber Efendimiz'e salât ü selâm ederiz. Namazımızın içinde var, ezanımızda var, ibadetimizde var. "Peygamber Efendimiz anıldığı zaman ona salât ü selâm getirmeyen cimridir." "Peygamber Efendimiz anıldığı zaman inadına ona salât ü selâm getirmeyen kâfirdir." diye hadîs-i şerîfler var. Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde; "Ben bir kimseye anasından da babasından da evladından da bütün diğer insanların hepsinden de daha sevgili olmadıkça o kimse hakiki imana ermiş olamaz." [buyuruyor.]

İslâm'ın özü, aslı, esası, temeli, inceliği, nüktesi, sırrı Peygamber Efendimizi sevmektir. İnsanların çoğu bu işten gafil. Hele bu devrin ukala insanları çoğaldı; dini bilmez, âyetleri bilmez, hadîs-i şerîfleri bilmez.

b. Kur'an-ı Kerim'de "Gün" Kavramı

Bir tanesi yazmış ki, dün anlattılar, bir gazetede herhalde neşredilmiş. Kur'ân-ı Kerîm'de;

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

*Hüvellezî halaka's-semâvâti ve'l-arda fî-sitteti eyyamin.*⁷ “Semaları ve yeri Allahu Teâlâ hazretleri altı günde yarattı.” diye âyet-i kerîmede geçince demiş ki;

“Beni çok söyletmesinler, altı günde bu iş olur mu?” demiş.

Yani sanki kızarsa adam ne söyleyecekse söyleyecek. Ne söylersen söyle! Ama cahilliğini söylüyor aslında, çünkü gün deyince 24 saat sanıyor, cahil. Kur'ân-ı Kerîm'in öbür âyetlerini okusa, bir âyet-i kerîmede buyurluyor ki;

Bismillâhirrahmânirrahîm,

وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

*Ve inne yevmen 'inde rabbike ke-elfi senetin mimmâ te'uddûn.*⁸ “Rabbinin indinde bir gün sizin saydıklarınızın hesabıyla bin yıl gibidir.” Bir günü bin yıl oldu burada.

⁷ 57/Hadîd, 4.

⁸ 22/Hac, 47.

Sonra başka âyet-i kerîmede buyrulmuş ki;

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ
خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

*Ta'rucu'l-melâiketu ve'r-rûhu ileyhi fî-yevmin kâne miktaruhû hamsîne elfe senetin.*⁹ “Melekler ve ruh denilen ruhu azam denilen o ulu melek Allahu Teâlâ hazretlerine uruc ederler, yükselirler, miraç ederler.”

Ve nasıl bir zaman zarfında miraç ederler?

“Bir günü 50 bin sene olan bir zamanda miraca çıkarlar.”

Şaşkın, anlasana bu dünya etrafında döndüğü zaman bir gün ediyor. Başka bir yıldız kendi etrafında döndüğü zaman onun günü başka türlü olur, daha başka bir yıldız, daha büyüklükte olan dönüşü farklı olan bir yıldız o döndüğü zaman onun günü başka türlü olur. Aptal adamcağız anlasana! Yani günlerin başka

⁹ 70/Meâric, 4.

başka, başka başka olacağını anlasana! Oradaki günün devir mânasına, merhale mânasına gelebileceğini müfessirler de açıklamışlardır.

Yani yarım bilgi, yarım! Kendisi filanca yerde doçent olmuş veyahut falanca mektepte biraz okumuş, biraz İngilizce vesaire öğrenmiş ama Kur'an öğrenmemiş. Bir tarafından bir âyeti okumuş öbür âyetlerden haberi yok. "Beni söyletmesinler!" diyor, sen söyleyen ne olacak! Ateş olsan cirmin kadar yer yakarsın. Senin gibi nice kâfirler gördü bu dünya, nice-leri helâk oldular gittiler ama nice insaf ehli âlimler Amerika'dan, İngiltere'den, Fransa'dan, İtalya'dan, Japonya'dan, Hindistan'dan, Pakistan'dan dünyanın her yerinden nice insan da incelediği zaman müslüman oluyor.

İşte bu asırda daha yeni bir tanesi bizim memleketimize de geldi gitti. Her zamanda bir vesileyle söylüyoruz. Dur bakalım Tevrat nasılmış, bu İncil nasılmış, şu Kur'an nasılmış diye hepsini incelemeye koymuş önüne incelemiş. Kendisi müslüman değil. Kendisi hıristiyan iken incelemeye başlamış, kendisi hıristiyan

olduğu halde anlamış ki bugünkü İncil tahrifata uğramış, bozulmuş. Bugünkü Tevrat tahrifata uğramış, bozulmuş. Kur'an'ın pırıl pırıl, ışıl ışıl nuraniyetini görüyor, her şeyinin doğru olduğunu anlıyor. Profesör olduğu halde, kendisi hıristiyan olduğu halde, insaflı olduğu için incelemesinin sonunda bu kitap hak kitaptır diyor, müslüman oluyor. Konferans bile veriyor başkalarına, başka âlimlere. Fransız ilimler akademisinde üye kendisi, başka âlimlere konferans veriyor. Diyor ki;

“Daha ilmin yeni öğrenmiş olduğu hakikatleri, bu kadar asır önceden söyleyen şu kitap doğru demekten başka elinizden ne çare gelir? Kabul etmekten başka elinizden başka ne gelir?” diye Kur'an'ı göstererek, onlara Kur'an'ın doğru olduğunu söylüyor. Bu bizim yarım cahil Arapça bilmez, Kur'an'ı tam okumamış, bir âyetini okumuş öteki âyetinden haberi yok.

Ben Edebiyat Fakültesi'nde tahsildeyken, bizim hocalardan bir tanesi ki Mısır'da, Almanya'da şöhreti var, her yerde şöhretlenmiş, herkes tanıyor kendisini. Dedi ki;

“şu hocalar da şu dört kadınla evlenmeyi çıkartmışlar.” Bizim hocamız, ben talebeyim,

dedim ki; “Bu dört kadınla evlenmeyi hocalar çıkartmış değil ki.”

“Yok, hocalar çıkartmış.” dedi.

“Hayır, Kur’ân’ı Kerîm’in âyetinde var efendim bu.” dedim.

“Olmaz öyle şey!”

Niye olmasın? Açtım Kur’ân-ı Kerîm’i işte bak!

فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنِي وَثَلَاثَ
وَرُبَاعًا

*Fenkihû mâ tâbe le-kûm mine’n-nisâi mesnâ ve sülâse ve rubâ’.*¹⁰ âyet-i kerîmeyi okudum. Ensesini kaşdı kaldı, ben de şaşırıdım kaldım. Adam dünya çapında şöhret kazanmış ve bu konuda eserler yazıyor, daha Kur’an’ı tam okumamış. Hakiki alim olsa yapmaz böyle şeyler.

Allahu Teâlâ hazretleri yanıltmasın, şaşırmasın, nefse şeytana uydurmasın.

¹⁰ 4/Nisâ, 3.

İnsanın içinde bir nefis vardır, en büyük düşmandır. İnsanın içinde bir şeytan vardır basbayağı aşikâr bir düşmandır. Bunlar insanı şaşırtmak için uğraşır dururlar. Nefis şeytana uyar, şeytan nefsi kışkırtır, bu böyle gider durur. Boynumuz bükük, hiç gücümüz kuvvetimiz yok, hiç iddiamız yok, hiç böbürlenmeye gelmez. Daima Allah'a iltica halinde olmak lazım ki Allahu Teâlâ hazretleri bir kulun edepsizliğini görürse rahmetinden uzak ediverir, cehenneme yuvarlanır gider. Allah'ın kullara ihtiyacı yok, bizim Allah'ın rahmetine çok ihtiyacımız var. Onun için biz edebimizi takınacağız. Yani cümle cihan halkı kâfir olsa, isterse buyursunlar olsunlar ama mü'min olmak onların menfaatine.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi Resûlünü tanımak ve sevmek rütbesine erdirsin.

Peygamber Efendimizi hem seveceğiz çünkü dinimizin sırrı, özü budur hem de tanıyacağız. Hadîs-i şerîflerini okuyacağız, bakalım bize neler tavsiye etmiş, Kur'ân-ı Kerîm'i bize nasıl anlatmış, nasıl açıklamış, dini bize nasıl öğretmiş, ne gibi huylara sahipmiş, bizden neler yapmamızı istemiş, kendisi hayatı

nasıl geçirmiş? O bizim numunemiz, biz onu tanıyarak, kendimizi ona uydurmaya, ona benzetmeye gayret edeceğiz.

إِنَّ أَنْوَاعَ الْبِرِّ نِصْفُ الْعِبَادَةِ، وَالنِّصْفُ الْآخَرُ
الدُّعَاءُ

*Inne envâ'al-birri nısfü'l-ibâdeti ve'n-nıfsü'l-âharu ed-du'âu.*¹¹

Enes *radıyallahu anh*'ten rivayet edilmiş. Üçüncü hadîs-i şerîfe geçtik.

Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyurdu ki; “İyiliklerin çeşitleri çoktur. Bunların hepsini toplarsan, çeşit çeşit iyiliklerin hepsini bir tarafa koyarsan bunlar ibadetin yarısı eder.” Bilmem çeşme, yol, köprü, hastane yaptırmış, sadaka vermiş, ziyafetler çekmiş, şöyle yapmış, böyle etmiş. *Birr* denilen şey; ihsanın iyiliklerin her çeşidine şamil bir kelimedir. Bunların hepsini yapmış adamcağız, tamam. Bu ibadetin, kulluğun yarısıdır.

Öteki yarısı?

¹¹ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 118, r. 3.

“Geriye kalan öteki yarısı da duadır.” diyor Peygamber Efendimiz. Öteki yarısı da duadır, yani dua o kadar kıymetlidir.

Bu hadîs-i şerîfin izahında Gümüşhaneli Hocamız *rahmetullahu aleyh* burada, *ey, es-salatü* demiş, *fe-hiye a'zamü envâe'l-birri*. “Sevabı bir kefeye konulsa, ötekilerinin hepsinden daha üstün olur, bu namazdır.” diye tevil etmiş, öyle izah eylemiş. Hakikaten de namazın dinimizin direği olduğuna dair, kim bu direği canlı, dik tutarsa dinini ayakta tutmuş olacağı, kim namaz kılmazsa dinini yıkmış olacağı ifade edilmiştir. O mânaya olabilir.

Dua da yani Allah’a yalvarmak yakarmak, el açmak, iltica etmek, istemek o da çok kıymetlidir. Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri;

ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

*Üd'ûni estecib le-küm.*¹² buyurmuş. Yani, “Bana dua edin, ben duanıza isticâbe ederim.” Dua edin diye emrettiği için bu emre uymamız gerekiyor, o emre uymamız bir farz oluyor. Uymazsa, dua etmezse kul, Allahu

¹² 40/Ğâfir, 60.

Teâlâ hazretleri kendisine dua etmeyen kula gazap eder. Dua o kadar önemlidir, ibadettir yani. Ama ben namaz kılmıyorum, elimi açıyorum, Allah'tan, "Yâ Rabbi! bana şunu ver, bunu ver." diye istiyorum. Olsun, yani o istemen bile Allah'tan geldiğini bildiğin için her türlü hayrın, faydanın, o da sevap, o da ibadet oluyor, o da sana ecir kazandırıyor.

Hatta duanın çok çok esrarı vardır, dua kazayı değiştirir. *Yeruddü'l-kadâe ba'de en yübrame.*¹³ Ve gelen şeye de faydası olur, gelmeyen şeye de faydası olur. Yani başa gelmiş bir derdi kaldırır. Hastaysa insan dua sebebiyle şifa bulur. Başına bir musibet gelmişse dua sebebiyle o musibetten kurtulur. Gelecek olanı da engeller, tam gelecekti dua berekâtına kurtuldu, o da mümkün olur.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi kendisine tevekkül eden, sımsıkı bağlanan, kendisinden isteyen, kendisine dua eden, iltica eden, ağzı dualı, gözü yaşlı, kendisine candan bağlı kullarının zümresine dâhil eylesin.

إِنَّ أَهْلَ الْبَيْتِ إِذَا تَوَاصَلُوا أَجْرَى اللَّهُ عَلَيْهِمُ
الرِّزْقَ، وَكَانُوا فِي كَنْفِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

*Inne ehle'l-beyti izâ tevâsalû ecrallâhu
'aleyhimü'r-rizka ve kânû fî-kenefillâhi azze
ve celle.*¹⁴

c. Sıla-i Rahim Rızkı Çoğaltır, Ömrü Uzatır

Dördüncü hadîs-i şerîf.

“Bir aile efradı, *ehle'l-beyti*, bir evin ahalisi, insanları, mensupları.” *İzâ tevâsalû*. “Birbirleriyle sıla-i rahim ederlerse, birbirlerine sımsıkı sarılırlarsa, aralarındaki ilgiler candan olursa, samimi olursa, sevgiler, saygılar, akrabalık bağları sağlam olursa...” Allahu Teâlâ hazretleri onların birbirlerine olan o muhabbetlerinden dolayı, *Ecrallâhu 'aleyhimü'r-rizka*. “Rızkı onların üzerine akıtır.”

Yani nimetlerini o ailenin üzerine akıtır, çünkü küçükler büyükleri sayıyor, büyükler küçüklerine hürmet ediyor. Arada sevgi, saygı, muhabbet, bağlılık var; arkadan konuşmak, kuyusunu kazmak, buğz yok, düşmanlık,

¹⁴ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 118, r. 4.

adâvet, kin, çekişme, çatışma, vuruşma kırışma yok, tamam. Böyle muhabbetli olanların rızkını Allah akıtır üzerlerine, çeşit çeşit nimetler, rızıklar gelir.

Bunu başka hadîs-i şerîflerden de biliyoruz. Sıla-i rahimin iki büyük hassasi vardır yani akrabalara muhabbet etmenin, bağlanmanın, alakayı devam ettirmenin iki hassasından birisi, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; “Ömrü arttırır.” Bir de diyor ki, “Rızkı arttırır.”¹⁵ İnsanın ömrü uzar, rızkı da çoğalır.

Nasıl olur?

Bunu kitaplar, ilm-i kelâm kitapları uzun boylu anlatmışlar, izah etmişler, tevil etmişler, tevcih etmişler amma Resûlullah'ın dediği kadar bırakmayı ben daha tatlı görüyorum. En güzel olanı odur, ömrü de uzar, rızkı da bollaşır. Nasıl yapacağını Mevlâ'mız bilir ve ne tarzda ihsan ederse ihsan eder.

İnsanın ömrü tatlanır, uzar, eli bollaşır, rahatlaşır, geçim sıkıntısı göstermez. Allah hayırlara erdirir. Burada muhabbetin mükâfatı olmuş oluyor. Yani Allahu Teâlâ hazretlerinin,

Peygamber Efendimiz'in emirleri, yasakları şöyle bir dikkatli şekilde tetkik edilirse görülür ki bizim dinimiz müslümanların birbirlerine muhabbetine çok ehemmiyet vermiştir. Yani müslümanl*arın birbirini sevmesi ve bu sevginin göstermelik olmaktan ileriye gitmesi, hakiki olması lazım. Gösteriş için yüzüne gülüp arkasından kuyu kazmak değil, onu Allah biliyor. Hakiki olması, candan olması lazım. Bu candan sevginin mükâfatı çok büyüktür. Gerek aile fertleri arasında, gerek müslümanların birbirlerine karşı yani benim size karşı, sizin bana karşı, o kardeşin bu kardeşe karşı muhabbetinin samimi, candan, gösterişsiz, içten olması lazım.

Bu muhabbete aykırı ne varsa insanın içinde insan onları izale etmesi lazım. Kendisine şöyle bir bakacak, ben filanca müslümanı sevmiyorum, içimde bir soğukluk var ona karşı, neden? Kusur bende, kendisini düzeltmeye çalışacak. Bir büyük zatın sözü hep kulağımda böyle küpe gibi takılı durmuştur. Diyor ki;

“Bir kardeşinin bir kusurunu, bir hatasını görürsen ona 70 tane mazeret uydur sen. Yani

sanki o senin karşına geçmiş de “Ya ben bu işi şu sebepten yaptım, şu sebepten yaptım.” gibilerden kendi içinden 70 tane mazeret uyduruyor. Ona rağmen hâlâ ona için kâni olmuyorsa, yumuşamıyorsa o zaman sen kendi kendine çat. Ne katı adamsın, arkadaşın sana 70 özür diledi de hâlâ özür, mazeret kabul etmiyorsun, ne sert, taş kalpli adamsın diye kendine çat.” diyor. Müslümanın böyle olması lazım.

Eskilerden bir tanesini Gazzâlî anlatıyor. Bir kardeşine içinde bir soğukluk varmış.

Allah Allah ben bu kardeşimi niye sevmiyorum?

Düşünüyor, taşıyor sebebini bulamıyor ama bir soğukluk var. Şöyle yapmış olmamış, böyle yapmış olmamış, her çeşit tedaviyi denemiş olmamış, olmamış, olmamış. En sonunda gitmiş kapısını çalmış o arkadaşının. Açmış;

Buyur, oo hoş geldin kardeşim!

“Ben, şimdi başımı yere koyacağım senin eşiğine sende ayağın benim yanağımın üstüne basacaksın.” demiş.

Ya ne münasebet, olmaz!

Hayır, yapacaksın böyle.

Niye?

Yapacaksın.

Hakikaten yaptırtmış. Oh ondan sonra Allah içindeki o kızgınlığı [alıvermiş.]

İşte bunları eskiler böyle tedavi ederlerdi. Birbirlerine karşı gıybet etmezlerdi, dedikodu etmezlerdi, kötü söz söylemezlerdi, bir hareketini hayra yorarlardı.

Eski büyüklerden bir tanesini birisi evine çağırmış. Haydi, bu akşam gel bizde beraber yemek yiyelim demiş. Kalkmış, gitmiş kapısına kadar. Sen biraz kapıda bekle demiş, içeri girmiş. Hanımla fısıfıs bir şeyler konuşmuş çıkmış;

“Kusura bakma ben seni çağırdım ama eve alamayacağım dön.” demiş.

Peki, niye kusura bakayım, demiş dönmüş. Ondan sonra arkasından yine gitmiş;

“Ya ben seni kapıdan döndürmüştüm ama haydi bu sefer gel, bizim eve gidelim yemek yiyelim.” demiş.

“Peki!” demiş.

Yine kapıya kadar gitmiş yine kapıdan geri döndürmüştü. Bunu kaç defa devam ettirdiyse böyle, adamcağız her seferinde gel dediği zaman geliyormuş, git dediği zaman gidiyormuş. Sonunda ayağına kapanmış, eline sarılmış demiş ki;

“Efendim beni affet, ben seni denemek için böyle yaptım. Ne kadar güzel ahlâkın var, ne kadar sabırlı insansın! Hiç kızmadın, hiç kötü söz söylemedin. Gel dediğim zaman geldin, git dediğim zaman gittin.”

“Yok, bu güzel bir huy değil ki! Bunu bizim Horasan’ın köpekleri de yapar; gel dediğin zaman gelir, hoş dediğin zaman gider. Bu bir köpeğin bile yapabildiği bir şeydir. Ne olacak ki güzel bir şey sayılmaz.” diye böyle bir cevap vermiş.

Bu cevabı da yaptığı işten daha güzel. Hakikaten köpeği çağırırsın gelir, hoş dersin gider, uzaktan bakar. Yine çağırırsan yine gelir, yine kovarsın yine gider. Köpeğin bile yapabildiği bir şey, çok hüner değil yani basit bir şey diyor ama biz onu bile yapamıyoruz. Bu devirde aman ne merasimler, ne şeyler.

Hadi gel filancanın evine gidelim.

Yok gitmem.

E niye gitmiyorsun?

Ben ona iki defa gittim de o bana gelmedi.

E gelmesin, olsun. Bir daha gidelim gel.

Yok, olmaz.

Şöyle bir sürü soğukluk, bir sürü merasim girmiş, öyle gidiyor.

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ لَيَتَرَاءُونَ أَهْلَ الْغُرْفِ فِي الْجَنَّةِ، كَمَا
تَرَاءُونَ الْكَوَاكِبَ فِي السَّمَاءِ

*Inne ehle'l-cenneti le-yeterâevne ehle'l-ğurafi fi'l-cenneti ke-mâ teravne'l kevâkibe fi's-semâi.*¹⁶

Sehl b. Sa'd *radiyallahu anh* 'ten, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

¹⁶ Gümüshânevî, *Râmûz*, 118, r. 5.

“Cennet ehli *gurfa* ahalisini cennette, sizin semada yıldızları gördüğünüz gibi görürler.” Yani başınızı kaldırıp gökyüzünde nasıl yıldızları görüyorsanız, cennetteki insanlar da *gurfa*ların ahalisini gökyüzünde öyle görürler.

Gurfa ne demek?

Gurfa Arapça'da “oda, küçük küçük oda” demektir. Cennette böyle yüksek amutlar, direkler olacak, bu direklerin üzerinde çok yüksek, ulu yerlerde direklerin üzerinde *gurfa*lar olacak ama yani cennet *gurfa*ları, cennet odaları yani son derece güzel. Oranın insanları olacak. Oralara yüksek yerlere yerleştirilmiş, Allah'ın yüksek rütbeli, sevgili kulları olacak. “Onları cennet ehli aşağılardan bizim yerden gökteki yıldızları seyrettiğimiz gibi seyredecekler.” Yani nurani, pırıl pırıl, nurlu olacak onlar. Çok yükseklerde olduğundan aşağılardan onları öyle seyredecekler.

Burada bilgi bu kadar. Başka hadîs-i şerîflerden istinbat ediyoruz, çıkartıyoruz ki cennetin böyle yüksek yerlerindeki bu müstesna mevkilerde, güzel şerefelerde, köşklerin burçlarında oturan bu kullar birbirini Allah için seven insanlar. Yani birbirlerine Allah rızası için

muhabbet besleyen, *el-mütehâbbîne fillah*, “Allah için birbirlerini seven, sayan insanlardır.”¹⁷

Muhterem kardeşlerim!

Bizim bu zamanımızda müslümanlara çatanlar çoktur, eskiden de olmuş ya. Çatanlar çoktur, çatanların bir kısmı Amerikalı, misyoner, Avrupalı, hıristiyan, yahudi asıllı, bilmem dönme vesaire... Tamam, bunlar bizim hasımlarımız. Kıskanırlar, karınları ağrır, bizim dinimizin güzelliğini çekememişler. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in zamandakiler, mucizelerinin iriliğini gözleriyle gördükleri halde, onun hak peygamber olduğunu evlatlarını bilir gibi bildikleri halde hasetlerinden imana gelediler. Yani Allah insana bu haset denilen, kin denilen duyguyu vermesin.

Ne olurdu, *lâ ilahe illallah* deseydi de Selmân-ı Fârisî gibi *Muhammedün Resûlullah* deseydi de ehli cennetten olsaydı, Süheyli Rûmî gibi, Peygamber Efendimiz'in sevgisine

mazhar olsaydı, Bilâl-i Habeşî gibi... Bak nice-leri dünyanın nerelerinden gelmişler de, ne büyük iman rütbeleriyle şereflenmişler. Ne olurdu, Abdullah b. Selâm *radıyallahu anh* gibi imana geliverselerdi, o da yahudi alimiydi.

Peygamber Efendimiz yahudilerin havra-sına gitti; “Tevratta şu âyette böyle bir Peygamber gelecek diye benim gelişim size bildirilmiyor mu? Şu âyette şu âyette bildirilmiyor mu?” dedi. Tevrat’ın Peygamber Efendimiz’den bahseden, yani evvelden Peygamber Efendimiz’in geleceğini müjdeleyen bütün âyetlerini onlara hatırlattı. Sus pus kaldılar, gık demediler. Sustular, başlarını önlerine eğdiler durdular. Efendimiz yanındaki sahabesi ile haydi çıkalım dedi, tebliğ vazifesini yaptı çünkü. Çıktı, yürüyüp giderken arkalarından Abdullah b. Selâm *radıyallahu anh* yürüdü, koştu geldi. O yahudi hahamlarından, âlimlerinden birisiydi. Dedi ki;

“Ya Resûlullah, sen Allah’ın Resûlüsün, ben iman ettim. Hak Resûlsün, senin dediklerin Tevrat’ta vardır, dediğin gibidir, doğrudur. Bunlar hasetlerinden, kıskançlıklarından, o

peygamberi kendi içlerinden gelecek diye belediklerinden, biz bunlarla Arapları keseceğiz diye bekleyip dururken, Arapların İsmail *aley-hisselam* soyundan gelivermesine hazmedemediklerinden dolayı sana evet diyemediler. Ben iman ettim, kabul et.” diye o Müslümanlığını izhar etti. Ama herkes yapamıyor işte.

Allah ıslah etsin, Allah yanıltmasın, şaşırtmasın.

d. Keramet Ve Tasavvufu İnkâr Eden Müslümanın Durumu

Böyle düşmanlarımız var, tamam, din düşmanı. Dinimiz başka, düşman.

Muhterem kardeşlerim!

Bir de bizim içimizde kardeşlerimiz var, o da müslüman. O da *lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah* diyor. İş gücü bize çatar. Bize çatar, bizden evvelki alimlerimize çatar, mezhep büyüklerimize, imamlarımıza çatar. Büyük evliyaullahâ çatar, evliyalık yoktur, kerâmet yoktur der yani böyle atar tutar durur. Yahu Kur’ân-ı Kerîm’de kerâmetli hadiseler anlatılıyor, kerâmeti inkâr edersen kâfir olursun aziz kardeşim, oyuncak değil bu!

Kerâmeti nasıl inkâr edersin?

Sonra görüp duruyor insanların bir kısmı. Sen görmüyorsan gözünü aç! Yani içinizden konuşursam bu devirde kerâmeti kaç tane görmüş insan vardır. Hepimiz hayatımızda çeşit çeşit şeyler görmüşüzdür. Kerâmet var. Allah'ın bazı sevgili kullarına ikramı var. Kur'ân-ı Kerîm'de de var, hadîs-i şerîfte de var, sahih haberlerde de var yani tevâtür derecesinde sabit olan bir şey.

Sonra tasavvufun karşısına geliyor, dikiliyor;

“Olmaz böyle şey!”

Tasavvufta dini ilimlerden bir ilim onu da inkâr eden kâfir olur. Tasavvuf İslâmî ilimlerden tefsir ilmi gibi, hadis ilmi gibi, ilm-i tehzib-i ahlâk, ilm-i tehzibi'l-bâtın yani tezkiye-i nefis ilmi, ahlâkı güzelleştirme ilmi, âyet-i kerîmelere dayanan bir ilim. Onu inkâr ederse yine kâfir olur insan. Ver yansın ediyorlar, “Olmaz böyle şey!” [diyorlar.]

Şimdi bir noktayı açıklamak lazım. Evet, “ben tasavvuf erbabıyım” diye ileri sürdüğü

halde şeriate uymayan işler yapan bazı sahteler var, doğru. Adam namaz kılmıyor, adam şu günahı işliyor, bu günahı işliyor. Babadan dededen kendisine bir ünvan gelmiş, ortada hindi gibi kabarıp dolaşüyor. Tamam, ama bir insanın yanlış yolda olması, koca bir ilmi ele baltayı alıp da koca bir çınarı devirir gibi köküne baltayla saldırmayı gerektirmez. Yani bir insanın kusuru...

Diyelim ki öğretmenlerden bir tanesi kumar oynadı veyahut mektebin parasını, sınıfın bilmem ne kolunun parasını harcadı sonra yakalandı.

Şimdi bütün öğretmenler kötü mü?

Veyahut devlet memurlarından bir tanesi, Allah etmesin, şaşırtmasın, rüşvet yedi, hapse düştü.

Bütün devlet memurları kötü mü?

Askerlerden bir tanesi vatanın sırlarını aldı öbür tarafa sattı, hainlik etti.

Bütün askerler kötü diyebilir misiniz?

Bir tek şahsın bir kabahatidir, şahsi, özel şeydir. Ama öyle yapmayıp veryansın ediyorlar. Etmesinler!

Bu adamlar dinimizi uzun boylu, böyle âyetleri, hadisleri dört yaşından, üç yaşından, beş yaşından başlamışlar öğrenmeye. Dinin inceliklerini bizden çok iyi biliyorlar. Zaten kendileri Arap, Arapçayı su gibi biliyorlar, hadisleri ezbere biliyorlar, büyüklerin tecrübesinden geçmişler, çok derin ilimler öğrenmişler. Onların yazdıklarını anlayamıyoruz biz bu devirde. O kadar ileri gitmişler o ilimlerde. Onların tecrübelerini ayaklar altına almamalı bu zamanın cahilleri. Bu zamanın cahilleri, alim oldu mu alime teslim olmalı.

Sen kim Ebû Hanife hazretlerine çatmak kim! Sen kim filanca büyük evliyaullahtan filanca zata çatmak kim! Niye suizan ediyorsun?

Tasavvufa çatarlar. Bak tasavvufun menafinden, çok büyük faydalarından bir tanesi de müslümanların biribirleriyle Allah rızası için kardeşlik yapmalarıdır.

Tasavvufta bir kimse ötekisine ne diyor?

İhvanım, kardeşim diyor yani. Biribirlerini Allah için sevmek çok müstesna nimetlere ermeye vesile olduğu için, bunu yapalım da bu sevabı kazanalım diye yapmışlar bunlar bu işi. Yani hadîs-i şerîfe uygun olarak bu kardeşliği

tesis etmişler. Onlar anlayamayıp ne demek bu ihvanlık, ne demek oluyor bu böyle? Akli olmayan her şeye çatıyor.

Camide kardeşlerimiz oturmuşlar, hadîs-i şerîfte geçtiği için on defa *lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîke leh...* diyorlar. Arkasından 7 defa *Allahümme ecirnâ mine'n-nâr, Allahümme ecirnâ mine'n-nâr...* diyorlar. Hadiste var, Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş. Birisi çıkıyor içlerinden diyor ki;

“Nereden çıkarttınız bu bid’atları?”

Yahu kardeşim sen bid’atı filan bilmiyorsa, sus otur da cahilliğin ortaya çıkmasın. Bu bid’at değil, bu sünnet. Peygamber Efendimiz’in hadisinde olan bir şeyi yapıyor bu kardeşlerimiz, sevaplı bir iş yapıyorlar, sus.

“E ben hiç şimdiye kadar görmedim!”

E kardeşim sen görmemişsen cahil kalmıyorsun kıyıda köşede, ondan görmemişsin. Daha senin görmediğin nice şeyler var!

Geçenlerde bir arkadaşıyla tanıştık. Ben ilk defa Cuma namazını duyduğum zaman şaşır-dım diyor. Allah Allah ya işte öğle namazları

kılıyoruz da Cuma namazı neymiş dedim, diyor. Yani bilmeyince insan, yabancı muhitten yetişince, böyle hataları olabilir.

Allah bizi hakkı hak olarak görmek nime-tine erdirsin, batılı bâtil olarak görmek nime-tine erdirsin. Hakkı tutmayı nasip etsin, batıldan korunmayı nasip etsin.

Bu devirde Peygamber Efendimiz bildirmiş ki, çok yalancılar çıkacak, insanları aldatmaya çalışacak. Deccaldan önce bir sürü küçük deccal geçecek. Çeşitli hadislerde, çeşitli rakamlarla bildirilmiş, yalancılar gelecek, bir sürü deccallar gelecek, yani insanları aldatacak. Eğriyi doğru göstermeye, doğruyu eğri göstermeye, hak yoldan sapıttırmaya gayret edecekler. O büyük deccala, gözü köre gelinceye kadar daha niceleri gelip geçecek diye Peygamber Efendimiz bildirmiş.¹⁸

Onun için insanın dini bilgileri sağlam yerden alması lazım. Onun için insanın Kur'an'a sımsıkı sarılması lazım, onun için insanın Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine sım-

sıkı sarılması lazım. Bu Kur'an'a sımsıkı sarılan, bu hadîs-i şerîflere sımsıkı sarılan, dini ilimlere sımsıkı sarılan kurtulur. Korkmayın! Bunları yazan insanların hepsi dinimizi en iyi bilen insanlardır.

Bu aleyhte konuşan şeyler... Ben çoğunu tanıyorum, kimisiyle merhabamız da vardır. Arapça bilmez, dini mektepte okumamıştır, hiçbir şeyden haberi yoktur amma işte biraz ağzı laf yapıyor, biraz eli kalem tutuyor, biraz yazı yazmaya gücü yetiyor, biraz da dünyevi tecrübesi var. İşte filanca yerde şu işi yapmış, falanca yerde bu işi yapmış, ondan sonra kendisini bir şey sanıyor. Halbuki farkında değil ki kendisinin dışında daha ne bilgiler var, ne mertebeler var, ne yüksek şeyler var haberi yok.

Anadolu'nun ücrâ kasabasında yaşıyor adam. 4-5 bin nüfuslu bir kasaba. Bilgisi dar, ilkokul öğretmeni veyahut ortaokul öğretmeni yani kütüphanesindeki kitapları saysan ne kadar bilmem. Bir kitap yazmış, bizim müfessirlere çatıyor, her şeylere çatıyor, herşeyimize çatıyor. Dinin aslını, esasını, özünü sanki kendisi biliyormuş gibi şeyler.

Dur bakalım, Allah Allah, sayfaları çeviriyorum. Aa ilk sayfadan ruh çağtırmaktan başlıyor işe. Sapık, yani daha ilk sayfada kaynak göstermeden yalan yanlış şeyler. Âyeti hadis diye gösteriyor, hadisi âyet diye gösteriyor. Cahil ama Elmalılı hocaya çatıyor, o anlamamış diyor, falancaya çatıyor.

Ya kardeşim sen şurada otur, haydi otur. Senin onların yazdıklarını anlayacak halin yok ama kendisini bir şey sanıyor. Hatta diyormuş ki, benim muhitimde bana hiç kimse karşı çıkmadı. Ya seninle, deli saçmalarıyla kim uğraşacak?

Delinin birisi bir taşı bir kuyuya yuvarlar, dokuz tane akıllı çıkartamaz. Delilerle uğraşılmaz. Sanıyor ki yani çok alim olduğundan bu beldenin müftüsü de bana karşı çıkmadı, vâizi de karşı çıkmadı, kimse de bir şey söyleyemedi... Böyle geziniyormuş ortalıkta.

إِنَّ أَهْلَ السَّمَاءِ لَا يَسْمَعُونَ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ شَيْئًا
إِلَّا الْأَذَانَ

*Inne ehle's-semâi lâ yesme'ûne min ehli'l-ardı şey'en ille'l-ezâne.*¹⁹

“Sema ehli varlıklar, yani melekler dünya ehli insanlardan bir şey duymazlar, ancak ezanı duyarlar.”

Başka bir hadîs-i şerîfe geçtik.

Allahu Teâlâ hazretleri ezana büyük bir şeref vermiştir. Çünkü ezanın içinde çok şerefli hakikatler vardır. İnsanlar o sözleri söylediği zaman, Allahu Teâlâ hazretleri o sözlerin tesirini ta semalara, semanın en uzak noktalarına kadar ulaştırır. *Allahu Ekber* dediği zaman semaları geçer gider. *Eşhedü en lâ ilâhe illallah* dediği zaman, tevhidin o mânası semalara geçer gider. *Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah* dediği zaman o manalar geçer gider, onlar duyulur dünyadan, başka bir şey duyulmaz. Dünya ehlinin gürültülerinden, patırtılarından, sözlerinden, seslerinden onlar bir şey duymazlar ama o mübarek ezanı duyarlar.

Allahu Teâlâ hazretleri ezanın bereketine, ezanın okunduğu yerden, ezanın sesinin

¹⁹ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 118, r. 7.

ulaştığı yere kadar olan mesafeden öteye kaçırır şeytanı. Yani ezan okunan mıntıkanın dışına kaçır şeytan. Hem de hadîs-i şerîfte buyruluyor ki,²⁰ yellenerek yellenerek kaçır şeytan. Ama ezan bittikten sonra gelir. Kamet getirilirken yine duyulmayacak kadar uzağa kaçır. Kamet bittikten sonra yine gelir, kişi *Allahu Ekber* diye namaza durdu mu, bu sefer gelir vesvese vermeye başlar. İnsanın namazı kaç rekât kıldığını şaşırtmaya başlar.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi namazımızı huşû, idrak, şuur içinde kılanlardan eylesin.

Şu ezanlar ki şهادetleri dinin temeli

Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

dediği zaman, demek ki Mehmet Akif merhum, -tabii güzel Arapça bilirdi, dini ilimlere vâkıftı- bu esrarını, mânevî tesirini, faydasını, feyzini bildiğinden bu ezanların kesilmemesini istiyor.

Onun için Allahu Teâlâ hazretleri şu belдемizden, bu ezanları eksik etmesin. Bu ezanların bir zamanlar okunduğu diyarlardan, şimdi bu ezanlar susturulmuş olan diyarlarda,

tekrar o ezanları okutmayı bizlere Allah nasip eylesin.

Kırım bir zamanlar müslümandı, Romanya müslümandı, Karadeniz bir müslüman gölüydü. Kafkasya müslümandı, oradan ne alimler yetişmiştir. Türkistan müslümandı, ta Sicilya'yı almışlar Araplar, Malta'yı, İspanya'yı almışlar Fransa'ya geçmişler. Hatta bir mecmuada makale yazıldı okuduk ki, İngiltere'nin kralı, bilmem kaçınıcı -adını unuttum şimdi kral filanca *lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah* diye para bastırmış. Sekizinci asırlarda, yani o üstünde *lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah* bulunan paranın resmini de neşrettiler ki o devirde İslâmiyet demek ki İspanya'dan İngiltere'ye de geçmiş. Oralarda da Müslümanlık yayılmış, ondan sonra yavaş yavaş, -Hani diyorlar ki bir yerde, eskiden Orta Asya'da bir büyük deniz varmış kurumuş,- suyu çekilir gibi Müslümanlık çekilmiş. İspanya'dan, Fransa'dan, Sicilya'dan, Balkanlar'dan, Kırım'dan, Kafkasya'dan çekilmiş. Türkiye'den de neredeyse çekilecek gibi bir hâle geliyor.

Allahu Teâlâ hazretleri ezanları susturmasın. Allahu Teâlâ hazretleri bizden sonra bizim

evlatlarımızı, nesillerimizi, zürriyetlerimizi küfre düşürmesin, bu imandan ayırmasın. Amin.

Amin ama muhterem kardeşlerim Allahu Teâlâ hazretleri her şeyi sa'y kanununa bağlamıştır yani çalışmaya, çabalamaya, gayret etmeye, uğraşmaya, didinmeye bağlamıştır.

Almanya'da dazlak kafalı, saçlarını tıraş ettiren Alman ırkçıları herifler saldırdılar, müslüman kardeşlerimizden bir tanesini orada şehit ettiler. Bunlar Türk'tür, müslümandır. Bunlar burada İslâmiyeti yaymaya çalışıyor filan diyerek. Danimarka'da da ona benzer bir hadise Türk çocuklarını kaçırdılar filan, bir şeyler oldu. Çalışmadan, çabalamadan, gayret sarf etmeden olmaz.

Allahu Teâlâ hazretleri en çok kimi seviyordu?

Peygamber Efendimizi sevdiğini biliyoruz, Allah'ın sevgili peygamberi. Peygamber Efendimiz'in hayatını okursak, incelersek devamlı bir çalışma içinde, mücadele içinde, müşriklerden eza cefa görerek, uğraşarak, terleyerek, savaş meydanlarında mübarek dişi şehit olarak, topukları atılan taşlardan yaralanarak,

bazı şehirlerde tebliğ edeyim diye gittiği zaman hakaretlere mâruz kalarak, Peygamber Efendimiz öyle çalıştı durdu. Yani rahat bir yatak, rahat bir yastık bulayım yan gelip yata-yım, köşklerde saraylarda sefa süreyim de-medi.

Eğer isteseydi Allah onu yine Hz. Süley-man gibi hem hükümdar hem zengin hem sa-raylarda yaşayan hem de peygamber yapabi-lirdi. Efendimiz onu istemedi. “Ben onu iste-miyorum yâ Rabbi!” dedi. İstediklerini âhirete sakladı, çalışmayı gösterdi bize. Kendisi ça-lıştı, çabaladı ömrünün sonuna kadar. Veda haccında da; “Yâ Rabbi! Tebliğ ettim mi? Yâ Rabbi! Tebliğ ettim mi? Şahid ol yâ Rabbi!” diye o Arafat dağının mübarek havasında, Al-lahu Teâlâ hazretlerine o hacıların şahitlikleri üzerine, “Yâ Rabbi! Şahid ol! Bak, bunlar be-nim vazifemi tebliğ ettiğimi şey yapıyorlar [söylüyorlar.]” diye şهادet getirttirdi. Onun için bizim de çalışmamız lazım. Herkesin çalış-ması, hepimizin çalışması lazım.

Şimdi şu caminin içinde bir duvardan bir duvara kalabalığın dolduğunu, öteki odalara taştığını görüp sevinmeyelim. Güzel bir şey,

çok şükür, elhamdülillah ama Türkiye'nin nüfusu 51 milyon oldu. Bu 51 milyonun içinde 500 kişi bir yere toplanmış da Peygamber Efendimiz'in hadislerinden bir miktarını, 3-5 tanesini okumuş, yetmez! Bunu öğrenmesi, hazmetmesi lazım, ilim bu. Nasıl mühendis oluyorsa insan, hele doktorluk şimdi ne kadar zor oluyor. 7 sene tahsilini görüyor, ondan sonra bilim mem stajını görüyor, ondan sonra ihtisasını yapıyor. Yani doktor efendi doktor oluncaya kadar, beli iki kat oluyor, saçı sakalı ağarıyor. Bunun gibi dini ilimlerde de bilginizi arttıracaksınız ve çalışacaksınız. Kendi ailenize İslâmiyeti kabul ettireceksiniz. Kendi çocuklarınıza zorbalıkla, hötle değil, döverek değil, sevdirecek kabul ettirmenin yolunu bulacaksınız. Çocuk sen olmadan da namaz kılacak, çocuk sen onu bir yere götürdüğün zaman da namaz kılacak, hanım sen evde yokken de sabah namazına kalkacak, kılacak, buna hazırlayacaksın. Politika güdeceksin, hediye alacaksın, uğraşacaksın, didineceksin, çocuğa aferin diyeceksin, kurdele bağlayacaksın, istediği şeyi alacaksın filan ama çocuk hak yolu sevecek. Her şeyine dikkat edeceksin. Çocuğuna Peygamber Efendimiz'in sevgisini, Kur'ân-ı

Kerîm'in sevgisini aşlamak senin boynunun borcu. Kur'ân-ı Kerîm'i sevecek çocuk, Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenecek çocuk. Peygamber Efendimiz'e bağlanacak, cân-ı gönülden bağlanacak. Hanım da bağlanacak, geceleyin sen de teheccüde kalkacaksın, hanıma da yalvarıp yakarıp şakalaşır onu da kaldıracaksın. Hanım kalkmışsa, efendisini kaldıracak.

Hocamız geçenlerde, Allah razı olsun, ne güzel şey [bahis] yaptı. Birisi varmış, hanımı için diyormuş ki, -kendi memleketinde yani Doğu Anadolu'da,- "Benim hanım benim şeyhim gibi." [Hanımı] dermiş ki;

"Efendi sen hocasın, herkes elini öpüyor, haydi kalk bakalım, sana yakışmaz geceleyin yatmak." diye teheccüde o kaldırırmış onu. Ne güzel hanımlar var, ne mübarek hanımlar var ki, "Efendi haydi kalk, herkes sana hoca diye hürmet ediyor, kalk bakalım da teheccüd namazını kıl, herkes elini öpüyor." diye o kaldırırmış. İşte o ona öyle söyleyecek, ötekisi ötekisine öyle söyleyecek.

Öyle hanımlar var ki yani kaç tane erkek bir terazinin bir kefesine konulsa, o kadının ağırlığına olmaz. Öyle hanımlar var ki öleceği

zamanı önceden biliyor, kocasına tavsiyesini yapıyor, nasihatini ediyor, vasiyetini ediyor. Şunu şöyle yapacaksın bunu böyle yapacaksın diyor. Zamanı gelince temiz elbiselerini giyiyor, temiz yatağa uzanıp *eşhedü en lâ ilâhe illallah...* ruhunu teslim edip gidiyor. Öyle insanlar var. Edepli, terbiyeli, zikirli oldu mu, Resûlullah'ın yolunda gitti mi, ne mertebeleri bulur, kadınlardan da var. Kadınlardan da var, erkeklerden de var.

Allahu Teâlâ hazretleri cümleten böyle, hepimiz birden Allah'ın ipine sımsıkı sarılalım, Allah nasip eylesin. Hepimiz birden Allah'ın dine yardımcı olalım, hepimiz birden bu dini yaymak için, bu dini yaşatmak için, hepimiz birden evlatlarımızı bu dine göre hayat sürsünler diye, o tarzda yetiştirmek için gayret sarf edelim.

Allahu Teâlâ hazretleri bize bu şerefi ih-san eylesin. İki cihanın hayrına nâil eylesin. Huzuruna yüzümüz ak, alnımız açık olarak varmayı nasip eylesin.

Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ ve bi-hürmeti leyleti'l-cumu'ah ve bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtiha.

e. Kur'an-ı Kerim'i Okuyanın Ve Dinleyenin Sevabı Aynıdır

Kur'an'ı okuyan da dinleyen de sevapta aynıdır. Yani birisi yüksek sesle Kur'ân-ı Kerîm'i okusa, koca cemaat dinliyor. Mesela bazen hocaefendi mihrapta okuyor, koca cemaat dinliyor.

Ne olacak şimdi? Sevabı hoca aldı, vah yazık oldu cemaate mi?

Hayır.

Kur'an'ı okuyan da dinleyen de sevapta müşterektir, bir. Bunu hatırınızda tutun. Dua edenle amin diyen de sevapta müşterektir. Allah Teâlâ hazretleri ikisine de sevabı müşterek olarak ihsan ediyor.

Şimdi cuma günleri buraya geliyoruz. Cuma gecesini hayırlı bir çalışma ile geçirelim diye. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinden okuyoruz. Kardeşlerimiz hatim indirmiş oluyorlar buraya getiriyorlar. "Hocam bir hatim var, duasını et." diyorlar, bütün cemaat

istifade ediyor elhamdülillah. Çünkü Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde buyurmuş ki;

عِنْدَ كُلِّ حَتْمَةٍ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ

'Inde külli hatmetin da'vetün müstecâbetün. “Her hatim indirildiği zaman makbul, müstecap bir dua olur.” Hatmi indirmenin bereketine Allah hatmi indirenin yapacağı duayı kabul eder. İki kardeşimiz hatim haberi getirdiler. Buyurun biz de o hatimlerinin dualarını yapıverelim.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

28 Rebîü'l-Âhir 1406 / 09.01.1986

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü